

# Drejbog for ung-til-ung i Tasiilaq



ISAQQII

# Introduktion

Kære du

Isaqqii er et ung-til-ung projekt vi har startet op i Tasiilaq i marts 2021. Formålet er todelt.

- Først og fremmest vil vi opstarte en platform for et korps af unge østgrønlandere, der kan tage ud i institutioner og skoler, og undervise i forskellige ungdomsaktuelle emner - på østgrønlandsk, f.eks. seksualitet og seksuel sundhed. Fra ung til ung, så tabuet omkring emnet ikke bliver forstærket af, at det er gamle autoriteter (lærere og sundhedsarbejdere) der underviser, men derimod i en form hvor de unge, som bliver undervist, kan se sig selv i de unge undervisere de møder.
- Derudover vil vi lave et korps af jævnaldrende rollemodeller. Så når undervisningen slutter, så møder man f.eks. underviseren fra ung-til-ung korpset i fritidsklubben og kan uformelt fortsætte samtalerne der er introduceret.

Vores håb er at andre forebyggelses- og oplysningsinitiativer i Tasiilaq, vil tænke Isaqqii ind i deres arbejde. Vi er startet med at udvikle et 1½ times modul om kroppen, som der nu bliver undervist i i Tasiilaq, og vi håber at drejebogen her kan bruges af andre der gerne vil aktivere Isaqqii. Drejebogen tager altså udgangspunkt i etableringen af 1½ times moduler, og beskriver en skabelon til at udvikle undervisningsmoduler som de unge fra Isaqqii kan tage ud på institutionerne med, og på den måde være med til at understøtte den forebyggelsesopgave du sidder med.

Hvis du ønsker at aktivere Isaqqii, så skal du tage kontakt til Idglo og snakke med Magnus eller Hans Poul, der begge er kontaktpersoner i Ungdomskulturhuset Igdlo i Tasiilaq:

Magnus: ([magk@sermersooq.gl](mailto:magk@sermersooq.gl)) Direkte tlf.: (+299) 277331

Hans Poul: ([hpan@sermersooq.gl](mailto:hpan@sermersooq.gl)) Direkte tlf.: (+299) 367795

Sammen med Magnus og Hans Poul kan du planlægge hvad og hvornår du vil arbejde med ung-til-ung gruppen. Vi, Morten og Sara (som startede projektet og lavede den første undervisning), står også gerne til rådighed for sparring, hvis der er brug for det.

God fornøjelse med læsningen

Morten og Sara

 **Konception**  
Co-creating sexual education  
[Morten@konception.dk](mailto:Morten@konception.dk) [Sara@konception.dk](mailto:Sara@konception.dk)

# Rammerne for underviserne:

Aftalen er at hver underviser bliver aflønnet med 600 kr. Aflønning af fremtidige moduler kan diskuteres med Idglo og Sustainable Now, som har fondsmidler afsat til formålet.

Vedhæftet er den håndbog vi udleverede til ung-til-ung underviserne ved kursets afslutning. (Den er siden oversat til grønlandsk).

## Første 1 1/2 times modul som eksempel:

Herunder kan du se programmet for det først undervisningsmodul Isaqqii har været ude og undervise i, hvor det overordnede eme var seksuel sundhed. Det kan give en idé om opbygningen og ca. hvor meget man kan nå.

Introduktion af underviserne fra Isaqqii.

Gennemgang af dagens program

Icebreaker - "en leg"

Gruppearbejde – Tegn mandens og kvindens anatomi i grupper af 4.

Undervisning i mandens anatomi

Pause

Icebreaker

Undervisning i kvindens anatomi

Undervisning i menstruation

Mulighed for spørgsmål

Icebreaker

Afslutning

Korpset er, udover undervisning i mandens og kvindens anatomi og menstruationscyklus desuden undervist i formidling, pubertet, seksualitet, homoseksualitet, og grænser i en ikke-seksuel kontekst.

Ovenstående modul tager 1½ time at afvikle og har 1½ times forberedelse, det er tanken at de unge fra Isaqqii tager ud og underviser 2 og 2, fortrinsvis en dreng og en pige.

## Gode tips til at undervise holdet fra Isaqqii:

### Hvem er de unge?

Gruppen består af håndplukkede unge mennesker, hvor de fleste har en anden primærbeskæftigelse i byen og som altså har undervisningsarbejdet i Isaqqii, som et ekstrajob ved siden af. Flere af dem forstår dansk, men det er nødvendigt med en tolk, hvis ikke man selv snakker østgrønlandsk. Det kan være vigtigt at tale de begreber og ord som ens undervisning bygger på godt igennem med de unge, da det ikke er sikkert at der findes ord på østgrønlandsk for det man gerne vil formidle. De unge er optaget af at finde nye ord, hvis der mangler, så det er en sjov og givende del af undervisningen at tale om dette med de unge. I marts 2021 var der et aldersspænd fra 16-30 år og cirka 50/50 fordeling mellem mænd og kvinder. De unge er lærenemme og nysgerrige, men trives ikke med at blive undervist i mere end 30 minutter ad gangen. Der anbefales en rygepause en gang i timen og at afveksle undervisningen med øvelser og små lege (Vi kalder dem icebreakers - og hvis

man spørger to af de unge om at arrangere en, kan de selv vælge en leg og facilitere den for resten af gruppen).

### **Kultur i klasseværelset:**

Østgrønlandere siger ikke nødvendigvis så meget. I dansk undervisning sætter vi ofte lighedstegn mellem at diskutere og reflektere over et emne og forståelsen. Når vi har stillet spørgsmål undervejs, har der sjældent været et respons og derfor skaber det bedre flow og energi i klasseværelset, hvis man ikke konstant forsøger at få dem verbalt med. De lærer bedst ved at lytte og afskrive de ting der skrives på tavlen. Det fungerer rigtig godt at tegne modeller for dem, som de kan gentegne for hinanden og forklare til hinanden. Det må altså gerne være meget konkret hvad de skal sige og tegne. Derudover reflekterer de ikke så meget verbalt, som vi er vant til i Danmark, men det fungerede godt at give dem 10 minutter sidst på dagen, til at skrive deres tanker ned i deres notesbøger.

### **Introduktion:**

Et fællesskab i Tasiilaq er båret af tillid og relationer, så førstehåndsindtrykket er vigtigt. Det er godt givet ud at starte første dag med at ”fortælle din egen historie”. Hvor kommer du fra? Hvor mange søskende har du? Hvad har du lavet med dit liv og hvad drømmer du om? Det skal ikke være hverken storslået eller fantastisk, men bare så de får en fornemmelse af hvem du er.

### **Tilstedeværelse:**

Fremmødet varierer en del. Godt vejr spiller en stor rolle, skinner solen skal man måske på fangst. Andre sover over sig, og der er en del forklaringer på hvorfor alle ikke nødvendigvis er med hver eneste dag. Det skal dog ikke tages personligt, da de i udgangspunktet er motiverede for at lære, undervise og hjælpe med at gøre Tasiilaq til et dejligere sted.

### **Konkret og funktionel viden:**

Vores oplevelse er at de er mest interesserede i viden, som de kan lære direkte fra sig og bruge i deres hverdag. Akademiserede og abstrakte forklaringer er ikke synderligt interessante, men skal i så vid udstrækning som det er muligt, grundes i hverdagssituationer og fortællinger. Vi har haft succes med at fortælle om vores egne seksuelle første erfaringer, da det er lige til at relatere sig til.

### **Fortællinger:**

Den østgrønlandske kultur er meget fokuseret på de personlige fortællinger, nærmest som et alternativ til moralisering. Man fortæller sjældent hvad den anden person skal gøre. I stedet fortæller man hvordan man selv har handlet, enten rigtigt eller forkert. Det fungerer enormt godt at bruge fortællinger i sin undervisning, så vores akavede teenageoplevelser med kroppen, kærester og den første gang, blev springbræt til at lære om kroppen.

### **Sparring med Igdlo:**

Hvis det er muligt at have de ansatte i Igdlo til at være med til undervisningen, er det klart at foretrække. De har en meget fin føling med de unge i Isaqii, og har en god fornemmelse for hvor meget de forstår, giver værdifuld feedback til underviseren før, under og efter, og fungerer til tider som støttelærere, der sørger for at alle forstår og er med undervejs.

### **Eksempel på et dagsprogram:**

Vi underviste fra 10-14 hver dag  
10.00-10.30 Fælles morgenmad  
10.30-10.40 Icebreaker  
10.40-11.10 Undervisning  
11.10-11.20 Rygepause  
11.20-12.00 Undervisningen

12.00-12.30 Frokost

12.30-12.40 Icebreaker

12.40-13.10 Undervisning

13.10-13.20 Rygepause

13.20-13.50 Undervisning

13.50-14.00 Afslutning og refleksion

## Udvikling af nyt modul

### Udarbejdelse af et nyt modul:

Helt overordnet laver de primær forebyggelse og skal helst ikke undervise i alt for tunge emner. De unge skal ikke bare undervises i egentligt indhold til modulet, der bør også gives eksempler på øvelser eller lege, de kan bruge, når de er ude at lære fra sig. Disse lege og øvelser er med til at gøre det både forståeligt og "let" for de unge at drive 1 1/2 times undervisning frem.

Fx har vi gennemgået anatomi forudgået af, at de selv har siddet og tegnet i grupper og derefter opfordret dem til at bruge øvelsen, når de selv underviser, fordi det giver et indblik i, hvad elevernes faglige udgangspunkt er, og hvor genert de går til emnet.

### Reel undervisningstid:

Som det eksisterende modul omkring anatomi er udarbejdet, er fordelingen af indhold i tid som følger:

20 minutters Icebreakers

5 minutters pause

20 minutters øvelse

5 minutters personlige fortællinger

40 minutters egentlig undervisning

Det er muligt, at du kan strukturere det anderledes. Det er blot en fordeling, der indtil videre har vist sig at fungere godt både på skolen i 7. klasse, på Majoriaq (også voksne tilhørere) og i fritidsklubben (unge).

Vær opmærksom på at det kan være første gang at dem, der skal undervises, hører om emnet. Hold niveauet lavt indledningsvist, så kan Isaqqi underviserne bygge mere på ved næste besøg.

### Begrænsninger for Isaqii:

Tasiilaq står med mange store forebyggelsesudfordringer, og vi forestiller os klart at Isaqii kan spille en rolle i forhold til det fremadrettede oplysningsarbejde. Der er dog begrænsninger, for hvad et korps af ung-til-ung undervisere kan tage ud og tale om. I en by med en tårnhøj selvmords- og overgrebsrate, er der en konstant risiko for at rive op i traumer, og Isaqii er ikke uddannet i at tage sig professionelt af den slags emotionelle og psykologiske problemstillinger. Derfor bør deres undervisning ses som et supplement til andre forebyggelsesindsatser. Hvis man vil lave noget om seksuelle overgreb, kan Isaqii f.eks. undervise i grænser i en ikke-seksuel kontekst og være med til at åbne op for samtalen og nysgerrigheden på emnet, men de bør ikke undervise konkret i seksuelle overgreb - det er psykologernes, terapeuternes eller socialrådgivernes opgave. Hvis man vil lave noget om voldsforebyggelse, kan de være dem som først tager ud og taler med de andre unge om hvordan man kan reagere anderledes end ved at være voldelige, men de kan og skal ikke moralisere - det må være politiets opgave.